

Forslag

til

Lov om det stedlige virksomhedsområde for foreninger til brandforsikring af bygninger.

Fremsat den 13. januar 1970 af *justitsministeren*.

§ 1. De begrænsninger i det stedlige virksomhedsområde for foreninger til brandforsikring af bygninger, som følger af anordning af 17. juli 1795 om brandforsikringen for København, lov af 23. april 1870 om den almindelige brandforsikring for landbyg-

ninger, lov af 14. maj 1870 om brandforsikring af købstadsbygninger og lov nr. 47 af 12. april 1889 om brandforsikringsforeninger for landbygninger, ophæves.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. april 1970.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget har som baggrund de ændringer i den kommunale struktur, der er gennemført ved lov nr. 223 af 31. maj 1968 om kommunernes styrelse og lov om revision af den kommunale inddeling, jfr. lovbekendtgørelse nr. 86 af 24. marts 1969.

I medfør af den lovgivning, der er nævnt i forslaget, virker i alt 11 bygningsbrandforsikringsforeninger. De 3 førstnævnte love er grundlaget for den virksomhed, der udøves af henholdsvis Københavns Brandforsikring, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger og Købstædernes almindelige Brandforsikring, medens der i medfør af loven af 12. april 1889 om brandforsikringsforeninger for landbygninger er godkendt yderligere 8 selskaber.

Kjøbenhavns Brandforsikring, der er oprettet i henhold til kgl. resolution af 26. januar 1731, tegnede oprindelig kun forsikring for bygninger beliggende inden for voldene. Ved kgl. resolution af 31. december 1889 udvidedes forsikringsområdet i henhold til § 9 i anordningen af 17. juli 1795 til at omfatte hele Københavns kommune. Ved bekendtgørelse nr. 250 af 8. juli 1939 anerkendte justitsministeriet i medfør af loven af 12. april 1889 Københavns Brandforsikring til at tegne forsikring for

bygninger beliggende i nærmere angivne kommuner i Københavns omegn. Foreningens område er senest ved bekendtgørelse nr. 35 af 25. februar 1965 udvidet, således at området nu omfatter bygninger i den del af byudviklingsområdet for Københavns-egnen, for hvilken der til enhver tid er godkendt byudviklingsplaner i medfør af lovgivningen om regulering af bymæssige bebyggelser.

Købstædernes almindelige Brandforsikring og Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, der er oprettet henholdsvis i 1761 og 1792, var oprindelig statsinstitutioner. De 2 institutioner dækkede den del af landet, som ikke var omfattet af Københavns Brandforsikring, d.v.s. at Købstædernes almindelige Brandforsikring forsikrede bygninger beliggende i købstæderne, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger bygninger beliggende uden for købstæderne og Københavns volde. Ved lovene af 23. april og 14. maj 1870 blev de 2 institutioner udskilt fra statsforvaltningen som selvstændige brandforsikringsforeninger med nærmere i loven fastlagte rettigheder og forpligtelser og med samme område som hidtil.

Ved loven af 12. april 1889 om brandforsikringsforeninger for landbygninger blev der åbnet adgang

til at etablere brandforsikringsforeninger, som har til formål at forsikre bygninger på landet, med rettigheder og pligter svarende til dem, der efter loven af 23. april 1870 tilkommer Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger. Justitsministeriet har indtil nu meddelt 8 foreninger — foruden Kjøbenhavns Brandforsikring, jfr. foran — anerkendelse efter loven. De pågældende foreningers virksomhedsområde er fastlagt i vedtægterne. Nogle af foreningerne tegner kun forsikringer i nærmere angivne lokale områder. For samtlige 8 foreninger gælder, at de ikke tegner forsikringer i København inden for voldene, d.v.s. Kjøbenhavns Brandforsikrings oprindelige virksomhedsområde, og ej heller i købstæderne bortset fra de områder, der i nyere tid er indlemmet i købstæderne, og de byer, der i nyere tid har fået købstadsrettigheder. I denne forbindelse bemærkes, at de love, hvorved købstæder er oprettet i nyere tid, har indeholdt bestemmelser om, at brandforsikringsforeningerne for landbygninger kan vedblive at tegne forsikringer i de pågældende købstæder. Endvidere bestemte § 9, stk. 2, i lov nr. 379 af 28. juni 1920 om indlemmelse i købstæder af arealer af sognekommuner, at loven ikke medfører forandring i brandforsikringsforeningernes virksomhedsområde, dog således at det står beboerne i de indlemmede distrikter frit for at overgå til lignende institutioner, der virker i købstæderne. En tilsvarende bestemmelse findes i loven om landkommunernes styrelse, jfr. senest lovekædet nr. 363 af 22. september 1965 § 46. I en del nye købstæder og i de distrikter, som er indlemmet i eksisterende købstæder, er der således efter lovgivningen mulighed for at tegne forsikring enten i Købstædernes almindelige Brandforsikring, i Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger eller i en brandforsikringsforening, der er godkendt i medfør af loven af 12. april 1889.

Loven om revision af den kommunale inddeling medfører ingen umiddelbare virkninger for brandforsikringsforeningernes virksomhed, jfr. lovens § 22, hvorefter ændringer i den kommunale inddeling ikke medfører ændringer i områderne for bl. a. brandfor-

sikringsforeningernes virksomhed. I bemærkningerne til § 22 (lovforslagets § 21, folketingstidende 1966-67, tillæg A sp. 908) anføres det imidlertid, at spørgsmålet om en regulering af de omhandlede selskabers virksomhedsområde forudsættes taget op til behandling, efter at principperne for en ny kommuneinddeling er lagt fast.

Efter loven om kommunernes styrelse bortfalder sondringen mellem købstadskommuner og sognekommuner med virkning fra den 1. april 1970. Da den geografiske afgrænsning mellem de anerkendte brandforsikringsforeninger, som det fremgår af det foran anførte, bl. a. er baseret på denne søndring, har gennemførelsen af kommunestyreloven yderligere aktualiseret spørgsmålet om en revision af de gældende regler om afgrænsningen, jfr. også bemærkningerne til § 69 i forslaget til kommunestyreloven (folketingstidende 1966-67, tillæg A sp. 882).

På denne baggrund har samtlige brandforsikringsforeninger rettet henvendelse til justitsministeriet med henblik på en ophævelse af de gældende begrænsninger i foreningernes virksomhedsområde. Foruden at henvise til ændringerne i den kommunale struktur, har foreningerne peget på, at de hidtidige begrænsninger vil kunne bevirke, at foreningerne unddrages de fordele, som ellers kunne opnås gennem virksomhedsrationalisering og anvendelse af moderne tekniske hjælpemidler.

Justitsministeriet kan tiltræde, at der ikke længere er grundlag for at opretholde de tildels historisk begrundede afgrænsninger i foreningernes virksomhedsområde. Man har derfor efter drøftelse med foreningerne udarbejdet det foreliggende lovforslag. Forslaget indebærer, at de under justitsministeriets tilsyn stående bygningsbrandforsikringsforeninger fra den 1. april 1970 — med de rettigheder og forpligtelser, som følger af lovgivningen — kan tegne brandforsikring for bygninger beliggende overalt i landet, naturligvis under forudsætning af, at vedkommende forenings vedtægter hjemler adgang hertil.

Lovforslagets gennemførelse medfører ingen udgifter for statskassen.